

GEMENSAM STÅNDPUNKT (EG) nr 16/2002

antagen av rådet den 19 december 2001

inför antagandet av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/.../EG av den ... om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG

(2002/C 58 E/04)

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DETTA DIREKTIV

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 47.2 och artiklarna 55 och 95 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag (1),

med beaktande av Ekonomiska och sociala kommitténs yttrande (2),

i enlighet med förfarandet i artikel 251 i fördraget (3), och

av följande skäl:

- (1) Åtgärder bör vidtas för att inom ramen för förverkligandet av den inre marknads mål gradvis befästa denna marknad. Dessa åtgärder bör även bidra till en hög konsumentskyddsnivå, i enlighet med artiklarna 95 och 153 i fördraget.
- (2) Såväl för konsumenter som för leverantörer av finansiella tjänster kommer distansförsäljning av finansiella tjänster att utgöra ett av de främsta konkreta resultaten av den inre marknads fullbordan.
- (3) Inom ramen för den inre marknaden ligger det i konsumenternas intresse att utan åtskillnad kunna få tillgång till ett så stort utbud som möjligt av de finansiella tjänster som är tillgängliga i gemenskapen, så att de kan välja dem som bäst passar deras behov. För att säkerställa konsumenternas väsentliga rätt till valfrihet krävs en hög konsumentskyddsnivå, så att konsumenternas förtroende för distansförsäljning ökar.
- (4) För att den inre marknaden skall fungera väl, är det viktigt att konsumenterna kan förhandla fram och ingå avtal med en leverantör som är etablerad i andra medlemsstater, oavsett om leverantören även är etablerad i den medlemsstat där konsumenten är bosatt eller inte.

(1) EGT C 385, 11.12.1998, s. 10 och EGT C 177 E, 27.6.2000, s. 21.

(2) EGT C 169, 16.6.1999, s. 43.

(3) Europaparlamentets yttrande av den 5 maj 1999 (EGT C 279, 1.10.1999, s. 197), rådets gemensamma ståndpunkt av den 19 december 2001 och Europaparlamentets beslut av den ... (ännu ej offentliggjort i EGT).

(5) Finansiella tjänster är till följd av deras immateriella karaktär särskilt lämpade för distansförsäljning. Inrättandet av en rättslig ram för distansförsäljning av finansiella tjänster bör därför öka konsumenternas förtroende för användning av ny teknik för distansförsäljning av finansiella tjänster, till exempel elektronisk handel.

(6) Detta direktiv bör tillämpas i enlighet med fördraget och sekundärrätten, inklusive direktiv 2000/31/EG (4) om elektronisk handel, vilket endast är tillämpligt på de transaktioner som omfattas av det direktivet.

(7) Syftet med detta direktiv är att uppnå ovannämnda mål utan att det påverkar tillämpningen av den gemenskapslagstiftning eller nationella lagstiftning som reglerar friheten att tillhandahålla tjänster eller i förekommande fall medlemsstatens kontroll och/eller medlemsstaternas system för auktorisation eller tillsyn om detta är förenligt med gemenskapslagstiftningen.

(8) Detta direktiv, och i synnerhet de bestämmelser som rör information om klausuler i avtalet om vilken lag som skall tillämpas på avtalet och/eller vilken domstol som är behörig, påverkar inte tillämpningen på distansförsäljning av finansiella tjänster av rådets förordning (EG) nr 44/2001 av den 22 december 2000 om domstols behörighet och om erkännande och verkställighet av domar på privaträttsens område (5) eller 1980 års Romkonvention om tillämplig lag för avtalsförpliktelser.

(9) För att uppnå målen i handlingsplanen för finansiella tjänster krävs det en ännu högre nivå av konsumentskyddet inom vissa områden. Detta innebär större konvergens, bland annat beträffande icke harmoniserade kollektiva investeringsfonder, uppföranderegler för investeringstjänster och konsumentkrediter. I avvaktan på att en sådan konvergens uppnås bör konsumentskyddet vidmakthållas på en hög nivå.

(10) I Europaparlamentets och rådets direktiv 97/7/EG av den 20 maj 1997 om konsumentskydd vid distansavtal (6) fastställs de viktigaste bestämmelserna för sådana distansavtal om varor eller tjänster som ingås mellan en leverantör och en konsument. Finansiella tjänster omfattas emellertid inte av ovannämnda direktiv.

(4) EGT L 178, 17.7.2000, s. 1.

(5) EGT L 12, 16.1.2001, s. 1.

(6) EGT L 144, 4.6.1997, s. 19.

- (11) Inom ramen för sin undersökning för att fastställa behovet av särskilda åtgärder på området för finansiella tjänster uppmanade kommissionen samtliga berörda parter att framföra sina synpunkter, särskilt i samband med utarbetandet av grönboken "Finansiella tjänster: att tillgodose konsumenternas förväntningar". De samråd som ägde rum i detta sammanhang visade att konsumentskyddet behöver stärkas på detta område. Kommissionen har därför beslutat att lägga fram ett särskilt förslag om distansförsäljning av finansiella tjänster.
- (12) Om medlemsstaterna antar motstridiga eller olika bestämmelser om konsumentskydd vid distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter skulle detta inverka negativt på den inre marknadens funktion och på konkurrensen mellan företagen på denna marknad. Det är därför nödvändigt att på detta område införa gemensamma regler på gemenskapsnivå, som inte innebär någon minskning av det allmänna konsumentskyddet i medlemsstaterna.
- (13) En hög konsumentskyddsnivå bör säkerställas genom detta direktiv i syfte att säkerställa fri rörlighet för finansiella tjänster. Medlemsstaterna bör inte kunna besluta om andra bestämmelser än dem som fastställs i detta direktiv på de områden som harmoniseras i direktivet, om det inte särskilt anges i detta.
- (14) Detta direktiv omfattar alla finansiella tjänster som kan tillhandahållas på distans. Vissa finansiella tjänster regleras emellertid av särskilda bestämmelser i gemenskapslagstiftningen. Dessa särskilda bestämmelser fortsätter att vara tillämpliga på sådana finansiella tjänster. Det är dock lämpligt att fastställa principer för distansförsäljning av sådana tjänster.
- (15) De avtal som förhandlas fram på distans innebär att olika sorters teknik för distanskommunikation används inom ramen för ett system för försäljning eller tillhandahållande av tjänster där leverantören och konsumenten inte är närvarande samtidigt. Den ständiga utvecklingen av denna teknik gör det nödvändigt att fastställa vilka principer som skall gälla och då även för sådan teknik som ännu bara används i begränsad omfattning. Distansavtal är därför sådana avtal där anbud, förhandling och ingående sker på distans.
- (16) Ett och samma avtal som omfattar flera på varandra följande transaktioner eller separata transaktioner av samma slag fördelade över tiden kan ha olika rättslig innebörd i de olika medlemsstaterna. Det är emellertid viktigt att direktivet tillämpas på samma sätt i samtliga medlemsstater. Detta direktiv bör därför anses tillämpligt på den första i en rad på varandra följande transaktioner eller separata transaktioner av samma slag fördelade över tiden och kan anses utgöra en helhet, oberoende av om denna transaktion eller denna rad av transaktioner är föremål för ett enda avtal eller för flera på varandra följande avtal.
- (17) Med ett "inledande avtal om tjänster" avses till exempel att öppna ett bankkonto, skaffa ett kreditkort, ingå ett avtal om förvaltning av värdepapper, medan en "transaktion" avser t.ex. insättning eller uttag från bankkontot, betalningar med kreditkort eller transaktioner inom ramen för avtalet om förvaltning av värdepapper. Tillägg av nya delar till ett inledande avtal om tjänster, till exempel en möjlighet att använda ett elektroniskt betalningsinstrument tillsammans med det egna befintliga bankkontot utgör inte en "transaktion" utan ytterligare ett avtal på vilket detta direktiv är tillämpligt. Teckning av nya andelar i samma fond för kollektiva investeringar betraktas som en transaktion av "på varandra följande transaktioner av samma slag".
- (18) Genom att direktivet hänvisar till ett system för tillhandahållande av tjänster som organiseras av leverantörer av finansiella tjänster, undantas därför från dess tillämpningsområde sådana tjänster som endast tillhandahålls tillfälligt utanför affärsstrukturer som inrättats för att ingå distansavtal.
- (19) Leverantören är den person som tillhandahåller tjänster på distans. Detta direktiv bör emellertid också tillämpas då en mellanhand medverkar i något led i försäljningen. Det sätt på vilket denna medverkan sker och omfattningen av densamma talar för att relevanta bestämmelser i detta direktiv bör tillämpas på mellanhanden, oberoende av dennes juridiska ställning.
- (20) Som "varaktiga medier" räknas bland annat disketter, CD-rom, DVD och den hårddisk i konsumentens dator på vilken elektronisk post lagras, men inte webbplatser på Internet, utom de som uppfyller de kriterier som ingår i definitionen av ett varaktigt medium.
- (21) Användningen av teknik för distanskommunikation bör inte leda till att kundens information begränsas på ett obehövat sätt. För att säkerställa öppenhet fastställs i detta direktiv krav för att uppnå en lämplig nivå för den information som skall ges till konsumenten, såväl före avtalets ingående som därefter. Innan ett avtal ingås bör konsumenten få nödvändig information för att på ett godtagbart sätt kunna bedöma den finansiella tjänsten och därmed kunna göra ett välgrundat val. Leverantören bör uttryckligen ange hur länge hans erbjudande gäller.
- (22) Den information som räknas upp i detta direktiv omfattar allmän information, som gäller för alla typer av finansiella tjänster. Kraven på annan information om en viss tjänst, till exempel en försäkrings omfattning, specificeras inte endast i detta direktiv. Denna typ av information bör i förekommande fall ges i enlighet med tillämplig gemenskapslagstiftning eller nationell lagstiftning som antagits i överensstämmelse med gemenskapsrätten.

- (23) För att säkerställa ett så gott konsumentskydd som möjligt är det viktigt att konsumenten är tillräckligt informerad om bestämmelserna i detta direktiv och om eventuella uppförandekoder på detta område. Konsumenten bör även ha en ångerrätt.
- (24) När ångerrätt inte gäller på grund av att konsumenten uttryckligen begärt att ett avtal skall fullgöras, bör leverantören informera konsumenten om detta.
- (25) Konsumenten bör skyddas mot icke beställda tjänster. Konsumenten bör vara befriad från alla skyldigheter i fråga om icke beställda tjänster och frånvaro av svar bör inte tolkas som samtycke från konsumentens sida. Denna regel bör dock inte utgöra något hinder för tyst förlängning av avtal som vederbörligen ingåtts mellan parterna, när detta medges enligt medlemsstaternas lagstiftning.
- (26) Medlemsstaterna bör vidta lämpliga åtgärder för att effektivt skydda de konsumenter som inte vill bli kontaktade med hjälp av viss kommunikationsteknik eller vid vissa tider. Detta direktiv bör inte påverka tillämpningen av de särskilda garantier som gemenslagslagstiftningen ger konsumenten i fråga om skydd för privatlivet och för personuppgifter.
- (27) För att skydda konsumenterna bör det i medlemsstaterna finnas lämpliga och effektiva förfaranden för klagomål och domstolsprövning för att lösa eventuella tvister mellan leverantörer och konsumenter, och i förekommande fall bör befintliga förfaranden användas.
- (28) Medlemsstaterna bör även uppmuntra de offentliga eller privata organ som har inrättats för att reglera tvister utanför domstol att samarbeta för att lösa gränsöverskridande tvister. Ett sådant samarbete skulle bland annat kunna innebära att konsumenten ges möjlighet att vända sig till organ som inte är domstolar i den medlemsstat där denne är bosatt för att framföra klagomål mot leverantörer som är etablerade i andra medlemsstater. Inrättandet av Nätverket för klagomål mot finansiella tjänster (FIN-NET) innebär ökad hjälp till konsumenterna när de använder gränsöverskridande tjänster.
- (29) Detta direktiv påverkar inte medlemsstaternas rätt att, i enlighet med gemenslagslagstiftningen, utvidga det skydd som direktivet ger till att även omfatta icke vinstdrivande organisationer och sådana personer som använder sig av finansiella tjänster i syfte att bli företagare.
- (30) Detta direktiv bör även omfatta fall där den nationella lagstiftningen beaktar möjligheten att en konsument gör ett bindande avtalsmässigt uttalande.
- (31) Bestämmelserna i detta direktiv om leverantörens val av språk bör inte påverka de bestämmelser i den nationella lagstiftningen om val av språk som fastställts i överensstämmelse med gemenslagslagstiftningen.
- (32) Gemenskapen och medlemsstaterna har gjort åtaganden inom ramen för Allmänna tjänstehandelsavtalet (GATS) om möjligheten för europeiska konsumenter att köpa bank- och investeringstjänster utomlands. Enligt GATS får medlemsstaterna besluta om åtgärder av försiktighets-skäl, vilket även inbegriper åtgärder till skydd för investerare, insättare, försäkringstagare och de personer som har rätt till en finansiell tjänst från en leverantör. Sådana åtgärder får dock inte innebära att restriktioner som går längre än vad som är motiverat för att skydda konsumenterna införs.
- (33) Inför antagandet av detta direktiv bör anpassning ske av tillämpningsområdet för direktiv 97/7/EG och Europaparlamentets och rådets direktiv 98/27/EG av den 19 maj 1998 om förbudsföreläggande för att skydda konsumenternas intressen⁽¹⁾ samt tillämpningsområdet för perioden för upphävande enligt rådets direktiv 90/619/EEG av den 8 november 1990 om samordning av lagar och andra författningar om direkt livförsäkring, och med bestämmelser avsedda att göra det lättare att effektivt utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster, och om ändring av direktiv 79/267/EEG⁽²⁾.
- (34) Eftersom målet för detta direktiv, nämligen fastställandet av gemensamma regler i fråga om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter, inte i tillräcklig utsträckning kan uppnås av medlemsstaterna och de därför bättre kan uppnås på gemenskapsnivå, kan gemenskapen vidta åtgärder i enlighet med subsidiaritetsprincipen i artikel 5 i fördraget. I enlighet med proportionalitetsprincipen i samma artikel går detta direktiv inte utöver vad som är nödvändigt för att uppnå detta mål.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Syfte och tillämpningsområde

1. Syftet med detta direktiv är en tillnärmning av medlemsstaternas lagar och andra författningar om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter.
2. Vid sådana avtal om finansiella tjänster som omfattar ett inledande avtal om tjänster som följs av på varandra följande transaktioner eller en rad separata transaktioner av samma slag fördelade över tiden, skall bestämmelserna i detta direktiv endast tillämpas på det inledande avtalet.

⁽¹⁾ EGT L 166, 11.6.1998, s. 51. Direktivet senast ändrat genom direktiv 2000/31/EG (EGT L 178, 17.7.2000, s. 1).

⁽²⁾ EGT L 330, 29.11.1990, s. 50. Direktivet senast ändrat genom direktiv 92/96/EEG (EGT L 360, 9.12.1992, s. 1).

Om det inte finns något inledande avtal om tjänster, men de på varandra följande transaktionerna eller separata transaktionerna av samma slag fördelade över tiden utförs mellan samma avtalslutande parter, skall artiklarna 3 och 4 endast tillämpas när den första transaktionen utförs. Om det under mer än ett år inte utförs någon transaktion av samma slag skall emellertid nästa transaktion anses vara den första i en ny rad av transaktioner och följaktligen skall artiklarna 3 och 4 gälla.

Artikel 2

Definitioner

I detta direktiv avses med

- a) *distansavtal*: alla avtal om finansiella tjänster som ingås mellan en leverantör och en konsument inom ramen för ett system för distansförsäljning eller tillhandahållande av tjänster på distans organiserat av leverantören, som för detta avtal uteslutande använder en eller flera tekniker för distanskommunikation fram till och med den tidpunkt då avtalet ingås,
- b) *finansiell tjänst*: alla banktjänster samt tjänster som avser krediter, försäkringar, privata individuella pensioner, investeringar eller betalningar,
- c) *leverantör*: varje privat eller offentlig fysisk eller juridisk person som, inom ramen för sin närings- eller yrkesverksamhet, i egenskap av avtalspart tillhandahåller tjänster som är föremål för distansavtal,
- d) *konsument*: varje fysisk person som ingår distansavtal för ändamål som inte omfattas av hans närings- eller yrkesverksamhet,
- e) *teknik för distanskommunikation*: varje teknik som, utan att leverantören och konsumenten är fysiskt närvarande samtidigt, kan användas för distansförsäljning av en tjänst mellan dessa parter,
- f) *varaktigt medium*: varje medel som gör det möjligt för konsumenten att bevara information, som riktas till denne personligen, på ett sätt som är tillgängligt för användning i framtiden under en tid som är lämplig med hänsyn till vad som är avsikten med informationen och som tillåter oförändrad återgivning av den bevarade informationen,
- g) *operatör eller leverantör av teknik för distanskommunikation*: varje offentligrättslig eller privaträttslig fysisk eller juridisk person, vars närings- eller yrkesverksamhet inbegriper att tillhandahålla leverantörer en eller flera tekniker för distanskommunikation.

Artikel 3

Information till konsumenten innan distansavtal ingås

1. I rimlig tid innan konsumenten blir bunden av ett distansavtal eller ett anbud skall denne ges följande information om

1. leverantören:
  - a) Leverantörens identitet och huvudsakliga verksamhet, den geografiska adress där leverantören är etablerad och alla andra geografiska adresser som är relevanta för kundens kontakter med leverantören.
  - b) Identiteten på den som företräder leverantören i den medlemsstat där konsumenten är bosatt och den geografiska adress som är relevant för kundens kontakter med företrädaren, om det finns någon företrädare.
  - c) Om konsumenten har affärsmässiga kontakter med någon annan yrkesutövare än leverantören, dennes identitet, i vilken egenskap denna yrkesutövare handlar gentemot konsumenten och den geografiska adress som är relevant för kundens kontakter med denna person.
  - d) Om leverantören är registrerad i ett handelsregister eller liknande offentligt register, uppgift om vilket handelsregister denne är registrerad i samt registreringsnummer eller motsvarande identifieringsuppgifter i detta register.
  - e) Om leverantörens verksamhet kräver tillstånd, uppgifter om den berörda tillsynsmyndigheten.
2. den finansiella tjänsten:
  - a) En beskrivning av den finansiella tjänstens huvudsakliga egenskaper.
  - b) Det totalpris som konsumenten skall betala till leverantören för den finansiella tjänsten, med uppgift om alla arvoden, avgifter och kostnader samt alla skatter och avgifter som betalas genom leverantören, eller, om ett exakt pris inte kan anges, grunden för beräkningen av priset vilket gör det möjligt för konsumenten att kontrollera detta.
  - c) I förekommande fall, upplysning om att den finansiella tjänsten gäller instrument som medför särskilda risker beroende på deras särdrag eller de transaktioner som skall utföras eller vilkas pris beror på sådana svängningar på finansmarknaden som leverantören inte kan påverka och om att tidigare fullgöranden inte är indikatorer för framtida fullgöranden.
  - d) Uppgifter om förekomsten av eventuella andra skatter och avgifter och/eller kostnader som varken betalas genom leverantören eller påförs av denne.
  - e) Eventuella begränsningar av den tid under vilken informationen är giltig.
  - f) Sättet för betalning och för fullgörande.
  - g) Alla särskilda extra kostnader som konsumenten kan bli tvungen att betala vid användning av tekniken för distanskommunikation, om sådana extra kostnader tas ut.

3. distansavtalet:

- a) Förekomsten eller frånvaron av ångerrätt i enlighet med artikel 6 och, för det fall ångerrätt föreligger, dess varaktighet och villkoren för dess utövande, inklusive uppgift om det belopp konsumenten kan bli skyldig att betala på grundval av artikel 7.1 samt vad som kan bli följderna av att inte utöva denna rättighet.
- b) Distansavtalets kortaste löptid, vid avtal om fortlöpande eller periodiskt återkommande finansiella tjänster.
- c) Information om den rätt parterna kan ha enligt avtalsvillkoren att säga upp distansavtalet i förväg eller ensidigt samt om eventuella påföljder enligt avtalet i dessa fall.
- d) Praktiska anvisningar för utövande av ångerrätten med angivande av bland annat den adress till vilken meddelandet om att konsumenten avser att utöva sin ångerrätt skall sändas.
- e) Den medlemsstat eller de medlemsstater vars lagstiftning ligger till grund för de kontakter som leverantören tar med konsumenten innan distansavtalet ingås.
- f) Eventuella klausuler i avtalet om vilken lag som skall tillämpas på distansavtalet och/eller vilken domstol som är behörig.
- g) På vilket eller vilka språk avtalsvillkoren och den förhandsinformation som anges i denna artikel tillhandahålls samt även på vilket eller vilka språk leverantören, med konsumentens medgivande, åtar sig att kommunicera under avtalets löptid.

4. prövning:

- a) Huruvida det finns tillgång till en mekanism för klagomål och prövning utanför domstol för den konsument som är part i distansavtalet och hur konsumenten i så fall skall gå till väga.
- b) Uppgift om att det finns garantifonder eller andra ersättningsystem som inte omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 94/19/EG av den 30 maj 1994 om system för garanti av insättningar⁽¹⁾ och Europaparlamentets och rådets direktiv 97/9/EG av den 3 mars 1997 om system för ersättning till investerare⁽²⁾.

2. Den information som avses i punkt 1, vars kommersiella syfte tydligt skall framgå, skall ges tydligt och begripligt på ett sätt som är anpassat till den teknik för distanskommunikation som används, med vederbörlig hänsyn till i synnerhet principerna om redlighet i affärstransaktioner och om skydd av dem som enligt medlemsstatens lagstiftning inte kan ge sitt medgivande, t.ex. underåriga.

⁽¹⁾ EGT L 135, 31.5.1994, s. 5.

⁽²⁾ EGT L 84, 26.3.1997, s. 22.

3. För taltelefonikommunikationer gäller följande:

- a) Leverantörens identitet och det kommersiella syftet med den telefonkontakt som leverantören har tagit initiativet till skall anges klart i början av alla samtal med konsumenten.
- b) Om konsumenten uttryckligen medger det behöver endast följande uppgifter lämnas:
  - Identiteten på den person som är i kontakt med konsumenten och dennes anknytning till leverantören.
  - En beskrivning av den finansiella tjänstens viktigaste egenskaper.
  - Det totalpris som konsumenten skall betala till leverantören för den finansiella tjänsten, inklusive alla skatter och avgifter som betalas genom leverantören, eller, om ett exakt pris inte kan anges, grunden för beräkningen av priset vilket gör det möjligt för konsumenten att kontrollera detta.
  - Uppgifter om förekomsten av eventuella andra skatter och avgifter och/eller kostnader som varken betalas genom leverantören eller påförs av denne.
  - Förekomsten eller frånvaron av ångerrätt i enlighet med artikel 6 och, för det fall ångerrätt föreligger, dess varaktighet och villkoren för dess utövande, inklusive uppgift om det belopp konsumenten kan bli skyldig att betala på grundval av artikel 7.1.

Leverantören skall informera konsumenten om att annan information finns tillgänglig på begäran och om vad denna information avser. Leverantören skall under alla omständigheter lämna fullständig information när denne fullgör sina skyldigheter enligt artikel 5.

4. Den information om avtalsförpliktelser som skall överlämnas till konsumenten innan ett avtal undertecknas skall överensstämma med de avtalsförpliktelser som följer av den lag som antas vara tillämplig på distansavtalet om detta ingås.

Artikel 4

Ytterligare krav på information

1. Om det i gemenskapslagstiftningen finns bestämmelser om finansiella tjänster med ytterligare krav på förhandsinformation förutom dem som anges i artikel 3.1, skall dessa krav fortsätta att gälla.

2. I avvaktan på ytterligare harmonisering får medlemsstaterna behålla eller införa strängare bestämmelser om krav på förhandsinformation, om bestämmelserna är förenliga med gemenskapslagstiftningen.

3. Medlemsstaterna skall meddela kommissionen nationella bestämmelser om sådana krav på förhandsinformation som föreskrivs i punkterna 1 och 2 i denna artikel, om de går utöver de krav som anges i artikel 3.1. Kommissionen skall ta hänsyn till dessa nationella bestämmelser när den utarbetar den rapport som avses i artikel 20.2.

4. Kommissionen skall med alla lämpliga medel se till att information om de nationella bestämmelser som den under rättas om görs tillgänglig för konsumenter och leverantörer, så att det skapas en hög grad av öppenhet.

Artikel 5

Överlämnande av avtalsvillkoren och förhandsinformationen

1. I rimlig tid innan konsumenten är bunden av ett distansavtal eller ett anbud skall leverantören till konsumenten överlämna samtliga avtalsvillkor och den information som avses i artikel 3.1 och i artikel 4 i pappersform eller på annat varaktigt medium som är tillgängligt för konsumenten.

2. Leverantören skall uppfylla sin skyldighet enligt punkt 1 omedelbart efter det att avtalet har ingåtts, om distansavtalet har ingåtts på konsumentens begäran med användning av en teknik för distanskommunikation som inte gör det möjligt att tillhandahålla avtalsvillkoren och informationen i enlighet med punkt 1.

3. Konsumenten har rätt att på begäran erhålla avtalsvillkoren i pappersform när som helst under den tid som avtalsförhållandet råder. Konsumenten har dessutom rätt att ändra den teknik för distanskommunikation som används, såvida inte detta är oförenligt med det distansavtal som ingåtts eller den tillhandahållna finansiella tjänstens beskaffenhet.

Artikel 6

Ångerrätt

1. Medlemsstaterna skall se till att konsumenten har en tidsfrist på 14 kalenderdagar under vilken denne kan utöva sin ångerrätt utan att det leder till någon påföljd och utan att konsumenten behöver ange några skäl. Tidsfristen skall emellertid förlängas till 30 kalenderdagar i distansavtal som rör livförsäkringar som omfattas av direktiv 90/619/EEG och transaktioner avseende privata individuella pensionsförsäkringar.

Tidsfristen för ångerrätten skall börja löpa

— den dag då distansavtalet ingås, med undantag av nämnda livförsäkringar, då tidsfristen börjar löpa vid den tidpunkt då konsumenten informeras om att distansavtalet har ingåtts, eller

— den dag då konsumenten erhåller avtalsvillkoren och informationen i enlighet med artikel 5.1 eller 5.2, om denna

tidpunkt är senare än den tidpunkt som anges i första strecksatsen.

Medlemsstaterna får, utöver ångerrätten, föreskriva att distansavtal om investeringstjänster inte skall verkställas under den tidsfrist som föreskrivs i denna punkt.

2. Ångerrätten skall inte tillämpas på

a) finansiella tjänster, vilkas pris beror på sådana svängningar på finansmarknaden som leverantören inte kan påverka och som kan inträffa under tidsfristen för ångerrätten, såsom tjänster med anknytning till

— utländsk valuta,

— penningmarknadsinstrument,

— överlåtbara värdepapper,

— andelar i fondföretag,

— terminskontrakt, inbegripet motsvarande instrument med kontantavräkning,

— framtida räntesäkringsavtal,

— ränte-, valuta- och aktieswappar

— köp- och säljoptioner avseende alla de instrument som anges i detta led, inbegripet motsvarande instrument med kontantavräkning; denna kategori inbegriper särskilt valuta- och ränteoptioner.

b) rese- och bagageförsäkringar eller liknande kortfristiga försäkringar med kortare löptid än en månad,

c) avtal som båda parter har fullgjort på konsumentens uttryckliga begäran, innan konsumenten har utövat sin ångerrätt.

3. Medlemsstaterna får föreskriva att ångerrätten inte skall tillämpas på

a) krediter som huvudsakligen är avsedda för att förvärva eller behålla äganderätt till mark eller en befintlig eller planerad byggnad eller för att renovera eller förbättra en byggnad, eller

b) krediter som säkras antingen genom inteckning i fast egendom eller en rättighet med anknytning till fast egendom.

Denna punkt skall inte påverka den rätt till betänketid som de konsumenter har som är bosatta i de medlemsstater där denna rätt finns vid tidpunkten för antagandet av detta direktiv.

4. De medlemsstater som utnyttjar den möjlighet som anges i punkt 3 skall meddela kommissionen detta.

5. Kommissionen skall göra den information som medlemsstaterna meddelar tillgänglig för Europaparlamentet och rådet och se till att den också görs tillgänglig för de konsumenter och leverantörer som begär detta.

6. Om konsumenten utövar sin ångerrätt, skall denne, innan den gällande tidsfristen har löpt ut, meddela detta enligt de praktiska anvisningar som givits konsumenten i enlighet med artikel 3.1.3 d på ett sätt som gör att det kan styrkas i enlighet med den nationella lagstiftningen. Tidsfristen skall anses ha respekterats om meddelandet, på papper eller på annat för mottagaren tillgängligt varaktigt medium, avsänds innan tidsfristen löper ut.

7. Denna artikel är inte tillämplig på de kreditavtal som hävs i enlighet med artikel 6.4 i direktiv 97/7/EG eller artikel 7 i Europaparlamentets och rådets direktiv 94/47/EG av den 26 oktober 1994 om skydd för köparna vad avser vissa aspekter i avtal om nyttjanderätten till fast egendom på tidsdelningsbasis⁽¹⁾.

Om det till ett distansavtal om en viss finansiell tjänst har fogats ett annat distansavtal om tjänster som tillhandahålls av leverantören eller av en tredje man på grundval av en överenskommelse mellan tredje man och leverantören, skall detta tilläggsavtal hävas utan påföljd, om konsumenten utövar sin ångerrätt i enlighet med artikel 6.1.

8. Denna artikel skall inte påverka tillämpningen av medlemsstaternas lagar och andra författningar om hävning eller uppsägning eller icke-verkställbarhet av ett distansavtal eller konsumentens rätt att fullgöra sina avtalsförpliktelser före den tid som fastställs i distansavtalet. Detta skall gälla oberoende av villkoren för och de rättsliga följderna av att distansavtalet avslutas.

Artikel 7

Betalning för den tjänst som tillhandahållits innan ångerrätten utövas

1. Om konsumenten utövar sin ångerrätt i enlighet med artikel 6.1, kan konsumenten endast åläggas att så snart som möjligt betala för den tjänst som leverantören i enlighet med distansavtalet faktiskt har tillhandahållit. Det belopp som skall betalas får inte

— överstiga ett belopp som står i proportion till omfattningen av den redan tillhandahållna tjänsten, jämförd med samtliga prestationer som föreskrivs i avtalet,

— i något fall vara så stort att det kan tolkas som en påföljd.

2. Medlemsstaterna får föreskriva att konsumenten inte är skyldig att utge någon ersättning när ett försäkringsavtal hävs.

3. Leverantören får inte kräva att konsumenten skall betala något belopp på grundval av punkt 1, om han inte kan styrka att konsumenten i vederbörlig ordning har underrättats om det belopp som skall betalas i enlighet med artikel 3.1.3 a. Leverantören får emellertid inte kräva denna betalning om leverantören utan föregående begäran från konsumentens sida har

påbörjat fullgörandet av avtalet innan den tidsfrist för ångerrätten som anges i artikel 6.1 har löpt ut.

4. Leverantören skall så snart som möjligt och senast inom 30 kalenderdagar till konsumenten betala tillbaka alla belopp som leverantören erhållit från konsumenten i enlighet med distansavtalet, med undantag för det belopp som avses i punkt 1. Denna tidsfrist skall börja löpa den dag då leverantören erhåller meddelandet om att konsumenten utövar sin ångerrätt.

5. Konsumenten skall så snart som möjligt och senast inom 30 kalenderdagar till leverantören skicka tillbaka de belopp och/eller den egendom som konsumenten har erhållit från leverantören. Denna tidsfrist skall börja löpa den dag som konsumenten skickar meddelandet om att denne utövar sin ångerrätt.

Artikel 8

Betalning med kort

Medlemsstaterna skall se till att det finns lämpliga bestämmelser, så att konsumenten

— kan begära annullering av en betalning om konsumentens betalkort har använts på ett bedrägligt sätt inom ramen för distansavtal,

— i händelse av sådan bedräglig användning kan gottskrivas eller återfå de utbetalda beloppen.

Artikel 9

Icke beställda tjänster

Utan att det påverkar tillämpningen av medlemsstaternas bestämmelser om tyst förlängning av distansavtal, när sådana bestämmelser tillåter tyst förlängning, skall medlemsstaterna vidta nödvändiga åtgärder för att

— förbjuda att finansiella tjänster tillhandahålls en konsument utan föregående begäran från konsumentens sida, om detta tillhandahållande innefattar en begäran om omedelbar eller senare betalning,

— befria konsumenten från alla skyldigheter i händelse av ett tillhandahållande som inte har beställts, varvid frånvaron av svar inte skall anses utgöra samtycke.

Artikel 10

Icke begärd kommunikation

1. För att en leverantör skall få använda sig av följande tekniker för distanskommunikation måste konsumenten ge sitt samtycke på förhand:

a) Automatiska uppringningssystem utan mänsklig medverkan (uppringningsautomat).

b) Telefax.

⁽¹⁾ EGT L 280, 29.10.1994, s. 83.

2. Medlemsstaterna skall se till att annan teknik för distanskommunikation än den som avses i punkt 1, vilken möjliggör individuell kommunikation, endast får användas

a) om de berörda konsumenterna har lämnat sitt samtycke, eller

b) om konsumenten inte uttryckligen har motsatt sig detta.

3. De åtgärder som avses i punkterna 1 och 2 får inte medföra några kostnader för konsumenterna.

Artikel 11

Påföljder

Medlemsstaterna skall föreskriva lämpliga påföljder för leverantören då denne inte följer sådana nationella bestämmelser som har antagits i enlighet med detta direktiv.

Medlemsstaterna får i detta syfte särskilt föreskriva att konsumenterna kostnadsfritt och utan påföljd kan säga upp avtalet när som helst.

Dessa påföljder skall vara effektiva, proportionella och avskräckande.

Artikel 12

Direktivbestämmelsernas tvingande karaktär

1. Konsumenterna kan inte avstå från de rättigheter som de ges genom detta direktiv.

2. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att se till att konsumenten inte berövas det skydd som han eller hon ges genom detta direktiv genom att lagen i ett tredje land väljs som tillämplig lag på avtalet, om avtalet har nära anknytning till en eller flera medlemsstaters territorium.

Artikel 13

Prövning i domstol eller i administrativ ordning

1. Medlemsstaterna skall se till att det finns lämpliga och effektiva medel för att säkerställa efterlevnaden av detta direktiv till konsumentens bästa.

2. De medel som avses i punkt 1 skall omfatta bestämmelser varigenom ett eller flera av följande organ, som bestäms i nationell lagstiftning, får väcka talan enligt nationell lagstiftning vid domstolar eller behöriga administrativa organ för att säkerställa att de nationella bestämmelserna för genomförandet av detta direktiv tillämpas:

a) Offentliga organ eller deras företrädare.

b) Konsumentorganisationer som har ett berättigat intresse att skydda konsumenterna.

c) Yrkessammanslutningar som har ett berättigat intresse att få saken prövad.

3. Medlemsstaterna skall vidta nödvändiga åtgärder för att säkerställa att operatörer och leverantörer av teknik för distanskommunikation upphör med sådana förfaranden som har förklarats strida mot detta direktiv, när så är möjligt för dessa operatörer eller leverantörer och på grundval av ett domstolsavgörande, administrativt beslut, eller beslut av en tillsynsmyndighet som har delgivits dem.

Artikel 14

Prövning utanför domstol

1. Medlemsstaterna skall verka för införandet och utvecklingen av lämpliga och effektiva klagomåls- och prövningsförfaranden utanför domstol varigenom tvister som rör konsumentfrågor avseende distansförsäljning av finansiella tjänster skall lösas.

2. Medlemsstaterna skall i synnerhet uppmuntra att de organ som är ansvariga för tvistlösning utanför domstol samarbetar för att lösa gränsöverskridande tvister som rör distansförsäljning av finansiella tjänster.

Artikel 15

Bevisbördan

Utan att det påverkar tillämpningen av artikel 7.3, får medlemsstaterna föreskriva att bevisbördan kan läggas på leverantören när det gäller dennes skyldigheter att informera konsumenten samt konsumentens samtycke till avtalets ingående och, i förekommande fall, avtalets fullgörande.

Ett avtalsvillkor varigenom föreskrivs att konsumenten skall ha bevisbördan för att leverantören har iakttagit alla eller delar av de skyldigheter som leverantören har enligt detta direktiv skall betraktas som ett oskäligt avtalsvillkor i den mening som avses i rådets direktiv 93/13/EEG av den 5 april 1993 om oskäliga villkor i konsumentavtal⁽¹⁾.

Artikel 16

Övergångsbestämmelser

Medlemsstaterna får föreskriva nationella bestämmelser som överensstämmer med detta direktiv avseende leverantörer som är etablerade i en medlemsstat som ännu inte har införlivat detta direktiv och vars lagstiftning inte innehåller några förpliktelser som överensstämmer med dem som det föreskrivs om i detta direktiv.

Artikel 17

Direktiv 90/619/EEG

I artikel 15.1 i direktiv 90/619/EEG skall första stycket ersättas med följande text:

”1. Varje medlemsstat skall föreskriva att en försäkringsstagare, som ingår ett individuellt livförsäkringsavtal, har rätt att säga upp avtalet inom 30 kalenderdagar från den dag han informeras om att avtalet ingåtts.”

⁽¹⁾ EGT L 95, 21.4.1993, s. 29.

Artikel 18

Direktiv 97/7/EG

Direktiv 97/7/EG ändras på följande sätt:

1. I artikel 3.1 skall den första strecksatsen ersättas med följande:

”— som avser en finansiell tjänst som omfattas av Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/.../EG av den ... om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter (*).

(*) EGT L ...”.

2. Bilaga II skall utgå.

Artikel 19

Direktiv 98/27/EG

I bilagan till direktiv 98/27/EG skall följande punkt läggas till:

”11. Europaparlamentets och rådets direktiv 2002/.../EG av den ... om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG (*).

(*) EGT L ...”.

Artikel 20

Översyn

1. När detta direktiv har genomförts, skall kommissionen undersöka hur den inre marknaden för finansiella tjänster fungerar såvitt avser försäljning av dessa tjänster. Kommissionen skall sträva efter att analysera och beskriva de svårigheter som såväl konsumenter som leverantörer möter eller kan möta, särskilt sådana som beror på skillnader i nationella bestämmelser om information och ångerrätt.

2. Kommissionen skall senast den ... (*) lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om de problem som

såväl konsumenter som leverantörer möter vid köp eller försäljning av finansiella tjänster, tillsammans med eventuella förslag om ändring och/eller ytterligare harmonisering av bestämmelserna som rör information och ångerrätt i gemenskapslagstiftningen om finansiella tjänster och/eller bestämmelserna i artikel 3.

Artikel 21

Införlivande

1. Medlemsstaterna skall sätta i kraft de bestämmelser i lagar och andra författningar som är nödvändiga för att följa detta direktiv före den ... (**). De skall genast underrätta kommissionen om detta.

När en medlemsstat antar dessa bestämmelser skall de innehålla en hänvisning till detta direktiv eller åtföljas av en sådan hänvisning när de offentliggörs. Närmare föreskrifter om hur hänvisningen skall göras skall varje medlemsstat själv utfärda.

2. Medlemsstaterna skall till kommissionen överlämna texterna till de centrala bestämmelser i nationell lagstiftning som de antar inom det område som omfattas av detta direktiv samt en jämförelsetabell över bestämmelserna i detta direktiv och de nationella bestämmelser som antagits.

Artikel 22

Ikraftträdande

Detta direktiv träder i kraft samma dag som det offentliggörs i *Europeiska gemenskapernas officiella tidning*.

Artikel 23

Adressater

Detta direktiv riktar sig till medlemsstaterna.

Utfärdat i ... den ...

På Europaparlamentets vägnar

...Ordförande

På rådets vägnar

...Ordförande

(*) Fyrtiotvå månader efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

(**) Två år efter det att detta direktiv har trätt i kraft.

RÅDETS MOTIVERING

I. INLEDNING

1. Kommissionen lade den 19 november 1998 fram ett förslag för rådet om Europaparlamentets och rådets direktiv om distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter och om ändring av rådets direktiv 90/619/EEG samt direktiven 97/7/EG och 98/27/EG.

Europaparlamentet lämnade sitt yttrande vid första behandlingen den 5 maj 1999.

Ekonomiska och sociala kommittén lämnade sitt yttrande den 29 april 1999.

Regionkommittén beslöt att inte lämna något yttrande.

2. Kommissionen lade fram sitt ändrade förslag för rådet den 23 juli 1999.
3. Rådet antog den 19 december 2001 sin gemensamma ståndpunkt i enlighet med artikel . . .

II. SYFTE

Direktivet syftar till att inrätta en rättslig ram för distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter som främjar den inre marknads funktion och samtidigt upprätthåller en hög nivå på konsumentskyddet. Det kompletterar därmed befintliga sektoriella bestämmelser om finansiella tjänster och fyller framför allt ut det tomrum som uppstått genom det allmänna direktivet om distansförsäljning av konsumentvaror.

III. ANALYS AV DEN GEMENSAMMA STÅNDPUNKTEN

Den gemensamma ståndpunkt som man har nått fram till efter långa och mycket svåra diskussioner utgör en omsorgsfull och mycket känslig balansgång mellan farhågor och intressen som givit följande resultat:

- En hög nivå av harmonisering av informationskraven i artikel 3.
- Möjlighet för medlemsstaterna att behålla eller införa strängare informationskrav, i enlighet med gemenskapslagstiftningen, som samtidigt garanterar maximal insyn.
- En mycket långtgående harmonisering av ångerrätten, betalning för tjänsten, icke beställda tjänster, icke begärd kommunikation, prövning, osv.
- Medger en möjlighet att ändra eller ytterligare harmonisera direktivets bestämmelser mot bakgrund av gjorda erfarenheter.
- Klargör direktivets relation till direktivet om elektronisk handel.

A. EUROPAPARLAMENTETS ÄNDRINGSFÖRSLAG

1. Ändringsförslag som rådet godkänt

Rådet införlivade i den gemensamma ståndpunkten, helt, delvis eller i princip, följande ändringsförslag:

Ändringsförslag 2 (bättre formulering av skäl 3): godkänt efter en smärre omformulering.

Ändringsförslag 3 (bättre formulering av skäl 5): godkänt efter en smärre omformulering.

Ändringsförslag 4 (inga avkall på konsumentskyddet): godkänt i skäl 8.

Ändringsförslag 7 (stryk omnämmandet att vissa åtgärder är tillräckliga): godkänt i skäl 36.

Ändringsförslag 10 (ändring av skäl 16): godkänt delvis i skäl 21.

Ändringsförslagen 11 och 18 (om skäl där ångerrätten behandlas): beaktat i skäl 24 och artikel 6.

Ändringsförslag 12 (strykning av skäl 18): godkänt.

Ändringsförslag 13 (gäller tjänster): godkänt i skäl 25.

Ändringsförslag 14 (tillägg av nytt skäl): godkänt i skäl 23.

Ändringsförslag 43 (strykning av sista delen av artikel 1.2): godkänt.

Ändringsförslag 45 (strykning av omnämmandet av system som organiseras): godkänt i artikel 2 a.

Ändringsförslag 19 (strykning av hänvisningen till bostadsort): godkänt i artikel 2 d.

Ändringsförslag 21 (förhandsinformation): Rådet godkände i stor utsträckning artikel 3.1 och 3.2, lade till ett antal kompletterande uppgifter och redigerade om bestämmelsen för att göra den tydligare. I punkt 4 i denna artikel lades en viktig bestämmelse till om att den information som lämnas under tiden innan avtalet undertecknas skall överensstämma med den förmodade tillämpliga lagstiftningen (se artikel 3.4 nedan).

Ändringsförslagen 38, 39, 22, 48, 49 och 50 samt ändringsförslag 11 (ångerrätt): Godkänt till stor del i artikel 6 med korshänvisningar i artikel 3.1.3a och 3.3b sista strecksatsen och skäl 24 (se också artikel 6 nedan).

Ändringsförslag 23 (betalning av tjänster): godkänt efter ändring av formuleringen i artikel 7.

Ändringsförslag 20 (varaktigt medium): i princip godkänt i skäl 20 samt i artikel 2 f och artikel 5.1.

Ändringsförslag 27 (icke-beställda tjänster): delvis godkänt i artikel 9.

2. Ändringsförslag som rådet avslog

Ändringsförslag 57 (tillägg av ny punkt 1 a till artikel 1) och ändringsförslagen 40 och 44 (tillägg av ny punkt 2 a till artikel 1): Rådet ansåg i likhet med kommissionen att detta skulle försvaga konsumentskyddet.

Ändringsförslag 25 (tjänster som inte finns att tillgå): avslag eftersom frågan i praktiken inte är relevant.

Ändringsförslag 26 (återlämnande av dokument till leverantören): avslag eftersom frågan ansågs icke tillämplig i praktiken.

B. NYA BESTÄMMELSER ELLER DELAR DÄRAV SOM RÅDET INFÖRT

Skäl

Skäl 6: förtydligande till e-handelsdirektivet.

Skäl 7: förtydligande till sektoriella direktiv och icke harmoniserade delar.

Skäl 8: förtydligande till internationell privaträtt.

Skäl 9: förtydligande till ytterligare harmonisering och konsumentskydd.

Skäl 17: förtydligande till första tjänsteavtal.

Skäl 20: förtydligande till varaktiga medier.

Skäl 22: förtydligande till informationskrav.

Skäl 24: hänvisning till den situation där konsumenten uttryckligen har krävt att avtal skall fullgöras.

Skäl 29: hänvisning till icke vinstdrivande organisationer.

Skäl 30: förtydligande till medlemsstater, som D och A, vars rättsliga system innefattar begreppet "invitatio ad referendum".

Skäl 31: förtydligande till valet av språk.

Artikel 1.2

Texten som ändrar kommissionens förslag gör frågan om första och på varandra följande transaktioner mycket tydligare.

Artikel 2 b

Ändrat enligt andemeningen i Europaparlamentets ändringsförslag.

Artikel 3.3

Nödändig anpassning till informationskrav för taltelefoni.

Artikel 3.4

Nödväntigt förtydligande för att se till att konsumenten under tiden innan avtalet undertecknas känner till de avtalsbundna skyldigheterna. Den lag som skall tillämpas på avtalet i detta skede, kan enligt rådets åsikt, endast vara den som leverantören antar vara tillämplig. I händelse av konflikt, måste bestämmelserna i internationell privaträtt avgöra vilken lag som är tillämplig.

Artikel 4

Denna artikel gör det möjligt för medlemsstaterna att ha kvar eller införa en högre konsument-skyddsnivå med utgångspunkt i de villkor som skall följas (punkt 1, punkt 2 sista delen, punkt 3 och punkt 4).

Artikel 5

Leverantörens skyldighet att meddela avtalsförpliktelser och -villkor har gjorts mer stringenta och effektiva.

Artikel 6

Denna artikel föreskriver ångerrätten på ett fullständigt, exakt och samtidigt flexibelt sätt, med beaktande av gällande gemenskapslagstiftning, särskilda förhållanden i medlemsstaterna och vissa finansiella tjänsters särskilda karaktär.

Artikel 7

Denna text om betalning för tjänster har gjorts om och i vissa avseenden förtydligats och kompletterats (särskilt punkt 5).

Artikel 11

Rådet föredrog en särskild bestämmelse om påföljder med samma lydelse som i tidigare direktiv.

Artikel 16

Denna artikel om övergångsbestämmelser har utformats för att omfatta den period som föregår införlivandet av detta direktiv.
